

Politiikkamuistio liittyen kansalaisaloitteeseen Elokapinan lakkauttamiseksi

- ➔ **Elokapinan lakkauttamiselle ei ole oikeudellisia perusteita.** Sen lakkauttaminen olisi kansalaisyhteiskunnan tukahduttamista tavalla, joka kuuluu Venäjän kaltaisiin autoritaarisiin valtioihin. Suomen vahvuus on ollut avoimuus ja vapaa kansalaistoiminta.
  - ➔ **Lakien rikkomisesta rangaistukset tulevat olla suhteellisia rikkomuksiin.** Kansalaistottelemattomuus, joskus lakienkin rikkominen voivat olla osa kansalaistoimintaa ja vaikuttamista. Lain tulee olla kaikille sama, ja tekijöiden tulee olla aina valmiita kantamaan rikosoikeudellinen vastuunsa. Rangaistusten tulee kuitenkin olla suhteessa rikkomuksen vakavuuteen. Rikollisjärjestöön vertaaminen ei ole suhteessa Elokapinan jäsenten tekemiin rikkomuksiin.
-
- **Elokapinan lakkauttaminen olisi kansalaisyhteiskunnan hiljentämistä,** mikä ei sovi demokraattiseen yhteiskuntaan. Kansalaisaloitteessa veloitetaan tuomioistuinta välittömästi lakkauttamaan Elokapina ja luokittelemaan se järjestäytyneeksi rikollisryhmäksi, mikä osaltaan heikentäisi kansalaisyhteiskunnan avoimuutta.
  - Aloite muotoilee, että jos muu ei auta, niin rikoslakiin pitäisi lisätä pykälä, joka ”soveltuu tämänkaltaisen ryhmän tuomitsemiseen.” Näin **aloite pyrkii tarkoituksenhakuisesti hiljentämään kansalaisyhteiskunnan tiettyjä toimijoita. Rikosoikeudessa vältetään säätämästä lakeja yksittäisen toimijan vuoksi,** sillä rikoslailta pyritään ohjaamaan ihmisten käyttäytymistä yleisesti, ei kieltämään yksittäisiä toimijoita tai yhdistyksiä.
  - **Elokapinan toiminta ei täytä rikoslaisissa säädettyä järjestäytyneen rikollisryhmän määritelmää.** Rikoslaisissa järjestäytyneellä rikollisryhmällä tarkoitetaan vähintään kolmen henkilön muodostamaa tietyn ajan koossa pysyvää rakenteeltaan jäsentäytyntä yhteenliittymää, joka toimii yhteistuumin tehdäkseen rikoksia, joista säädetty enimmäisrangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta. Elokapinan toiminta ei rinnastu tähän.

- Kansalaisaloitteella eikä edes tavallisella lailla ole mahdollista määrätä tuomioistuinta tulkitsemaan lakia määrättyllä tavalla tietyssä yksittäistapauksessa. Se **olisi räikeästi vastoin oikeusvaltioperiaatetta, vallan kolmijako-oppia ja tuomioistuinten riippumattomuutta**. Perustuslain mukaan tuomiovaltaa käyttävät riippumattomat tuomioistuimet, eli ettei lainsäätäjällä ole mahdollisuutta ohjata ja vaikuttaa niiden toimintaan. Lainsäätäjän eli eduskunnan tehtävänä on säätää lakeja, joita tuomioistuimet itsenäisesti tulkitsevat. Tuomioistuimet eivät myöskään määrittele yksittäisiä yhdistyksiä järjestäytyneiksi rikollisryhmiksi.
- Kansalaisaloitteessa vaaditaan Elonvaalijat ry:n lakkauttamista. Tämä ei ole aiheellinen vaatimus. Elonvaalijat on vuonna 2019 rekisteröity yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää tutkimukseen perustuvan ympäristötietoisuuden ja -ymmärryksen levittämistä. **Elonvaalijat ry ei osallistu Elokapinan päätöksentekoon eikä toiminnan suunnitteluun**. Elonvaalijat ry:n toiminnassa mikään ei viittaa siihen, että yhdistyslain 41 §:n kriteerit yhdistyksen lakkauttamisesta täyttyisivät. Lisäksi kansalaisaloitteessa vaaditaan, että lakkautettavan Elonvaalijat ry:n rahat tulee määrätä valtiolle menetetyksi. Jos yhdistys jostain syystä lakkautettaisiin, yhdistyslain mukaan lakkautettavan yhdistyksen varat tulee käyttää niin kuin säännöissä on määrätty. Kyseisen yhdistyksen tapauksessa siis ympäristötietoisuuden ja -ymmärryksen levittämiseksi.

Lähteet:

[Elokapinan lakkauttamista vaativassa aloitteessa on ongelma | HS.fi](#)

[Kansalaisaloite Elokapinan lakkauttamiseksi tulee hylätä | Uusi Suomi Puheenvuoro](#)

[Tällaisia mutkia Elokapinan kieltämistä ajavan kansalaisaloitteen tiellä voi olla | Kotimaa | Yle](#)

Lisätiedot:

Saana Yrjönen

asiantuntija, globaali oikeudenmukaisuus

p. 050 317 6705 | saana.yrjonen@fingo.fi

Ilmari Nalbantoglu

johtaja, vaikuttaminen ja oppiminen

p. 050 317 6693 | ilmari.nalbantoglu@fingo.fi